

imamo v Avstriji, bi torej tudi v Nemčiji nič ne koristil, pač pa ni zametavati zakonite uvedbe dokaza o strokovni omiki, ki bo malo rokodelstvo vsaj nekoliko varoval. Že moralni uspeh je nekaj vreden, ako namreč rokodelce vé, da za izvrševanje samostojnega obrtovanja samo on opravičen in se mu ni treba sramovati tovarišev, kateri se njegovega rokodelstva niso nikdar učili. Kakor ne more biti advokat, zdravnik ali učitelj, kdor hoče, ravno tako bodi izvrševanje rokodelstva dovoljeno samo rokodelcu. Dasi bi se tudi na ta način ne rešil rokodelski stan je vendar gotovo, da bi mladi mož, ki se je posvetil posebni stroki, ki vsled zakonite določbe v dokazu strokovnega znanja, imel z ozirom na veliko produkcijo sicer majhen, a vendar svoj delokrog. Koliko bi tako varstvo rokodelcu v praktičnem oziru koristilo, je odvisno od tega, kako bi se sploh znal prilagoditi novim razmeram. Škodovati taka določba pač ne more, ker so le redki slučajji, da bi rokodelce, ki se je svoje stroke učil, iskal zaslužka in kruha njemu nepoznani stroki, kakor delajo tisti, ki se niso ničesar učili. Strokovni dokaz omejuje tudi dokaz izučanja dotičnega rokodelstva, a zadostuje popolnoma svojemu namenu. Jaz za svojo osebo se tudi ne ogrevam za uvedbo mojsterskih skušenj, ker ne morem odobravati sitnosti, katerim bi bil izučen strokovnjak izpostavljen pri gotovih zadrugah, in ker se mi ne zdi pravično delati komu ovire, ki se je v svoji stroki izučil.

Rokodelstvo naj bo prosto ali samo za rokodelca. Ako bi se bili pri uvedanju obrtne prostosti držali tega načela, ostala bi bila rokodelcem marsikatera pozicija, ki je sedaj za vselej izgubljena. S tem, da se izučnemu rokodelcu vzelo iz rok jedino moralno orožje, katero je imel, prouzročilo se je današnja krizo in zgubilo se je tisto spoštovanje samega sebe, brez keterega ne more obstati noben stan.

Po mojem mnenju je torej boj za dokaz zmožnosti, za mojstersko skušnjo in druge jednake uredbe popolnoma nepotreben in celo škodljiv. S tem bi prouzročili našim naslednikom samo težave za borbo proti veliki produkciji, družega pa ničesar ne dosegli. Pač pa je zahteva, naj se potom zakona zagotovi strokovni dokaz pri nastopu rokodelskega obrtovanja taka tirjatev, da bi jo morala podpirati vsaka rokodelska združitev.

Končno še jedno opombo. Rad priznam, da je še marsikaj želeli gledé obrtniških razmer v Avstriji, gledé izobrazbe vajencev itd., da se v Nemčiji v tem oziru pravilno sodi, a tega ni kriv naš dokaz zmožnosti, kar bodi tukaj izrecno konstatirano. Splošne stagnacije v vsem našim obrtnem življenju so krive naše politične in narodne razmere. Dokler se te razmere ne premene, dotlej produktivni stanu ne smejo upati, da se zboljša njihov položaj. Ob sebi je umevno, da pri takih krizah najslabejši največ trpi, in najslabejši je pri nas rokodelski stan. Manjka nam mnogočesa in marsikaj važnejšega nego je fanton o dokazu zmožnosti, vam vsem velikim in malim manjka in zaslužka.

Ako velika večina konsumentov vsled svojega žalostnega gospodarskega položaja ni vstanu, nabaviti si oblačila, katera je naredil krojač po meri, potem je pač naravno, da se obračajo tja, ker dobi za nižjo ceno pa tudi slabše tovarniške izdelke. Iz te mizere nam ne pomore niti najstrožji dokaz zmožnosti. Kolikor manj ilustrij o tuji pomoči goji rokodelce, toliko boljše je zanj. Krojačem je ostala saj neka tolažba. Dokler bodo ljudje kaj držali na svojo osebo, dotlej tudi dobrega krojača ne bodo mogli pogrešati. Naj torej konfekcionarji in tovarnarji skrbe za mase, mi tega ne morem več premeniti, preskrbljevanje boljših odjemnikov preostane slej kakor prej inteligentnemu in spretnemu rokodelcu. Naša korist in naša dolžnost je, da zidamo na tej podlagi.

Vinarski in cepilni tečaji.

Vsled ukaza poljedelskega ministerstva priredili se bodo tekom meseca februarja in marca poučni tečaji za vinarstvo in cepljenje ameriških trt. Poučevalo se bode v vsem, kar je treba dandanes vsakemu vinogradškemu posestniku, ki hoče od svojih vinogradov zopet lepe dohodke imeti, vedeti. Predavalo se bode o tem, kako in s katerimi ameriškimi trtami je treba vinograde na novo zasajati, kako je trte cepiti, kako vinograde obdelovati, trtne škodljivce zatirati itd. Navzočim se bode tudi pojasnilo, katere zakonite naredbe ali olajšave imamo glede novega vinogradštva, in kako jih je uporabljati. Temu teoretičnemu pouku sledile bodo praktične vaje v suhem cepljenju ameriških trt, h katerim je treba vsakemu udeležencu nekoliko trtne rezine in kak dobro nabrušen nož seboj prinesiti. Poučevali bodo: I. G. Bohuslav Skalicky, tehnični vodja državnih vinarskih zadev na Kranjskem, v sledečih krajih: Dne 17. februarja v Beli cerkvi, 18. v Št. Petru, 19. v Št. Jerneju, 21. v Šmarjeti, 22. v Gorenji Orehovici, 23. v Brusnicah, 24. v Stopičah, 25. v Pevni, 26. v Rudolfovem, 28. v Vinivasi. Dne 2. marca v Drašičih, 3. v Radovici, 4. v Metliki, 5. v Rudolfovem, 7. v Mirni peči, 8. v Čatežu pri Vel. Loki, 9. v Dobrničah, 10. v Žužemberku, 11. v Dvoru pri Žužemberku, 12. v Rudolfovem, 14. v Toplicah, 15. v Podlubnem, 16. v Vavtvasi. II. G. Iv. Drašler, delovodja državne trtnice v Kostanjevici, v sledečih krajih: Dne 20. februarja v Čermošnicah, 21. v Semiču, 22. v Štrekljencu, 23. v Lokvicah, 24. v Črešnjevivasi, 25. v Podzemlju, 26. v Adlešičah, 27. v Petrovivasu, 28. v Stražnem vrhu. Dne 1. marca v Doblicah, 2. v Maverlah, (nemški), 3. v Dragatušu, 4. v Vinici, 5. v Preloki, 6. v Vrhju, 7. v Radečah, 8. v Starem trgu pri Poljanah, 10. v Suhoru.

Gospod Frančišek Gombač, dež. potov. učitelj za vinstvo, v naslednjih krajih: 19. februarja ob 8. uri dopoldne na Colu, 19. ob 3. pop. v Vrhpolju, 20. ob

8. dop. v Vrhpolju, 21. ob 8. dop. v Ustju, 22. ob 8. dop. na Erzelju, 26. ob 8. dop. v sv. Križu pri Litiji, 27. ob 8. dop. v Krškem, 28. ob 8. dop. v Krškem, 5. marca ob 3. pop. v Narinu (Notranjsko), 12. ob 8. dop. v Svibnjem, 12. ob 3. pop. v Boštanju, 13. ob 8. dop. v Št. Janžu, 14. ob 8. dop. na Studencu, 15. ob 8. dop. v Krškem, 16. ob 8. dop. v Cerkljah, 17. ob 8. v Krški vasi, 18. ob 8. dop. v Bergani, 19. ob 8. dop. v Vel. Dolini, 20. ob 8. dop. v Krškem, 21. ob 8. dop. v Krškem, 23. ob 8. dop. v Bujah pri Vremah, 24. ob 8. dop. v Vremski dolini, 25. ob 8. dop. v Vremski dolini.

Vabimo vse marljive vinogradnike, da se teh zanje zelo koristnih tečajev mnogobrojno udeleže, ker je ravno novo vinogradništvo velikega pomena za blagostan našega kmetovalca.

Ker se je dež. trtnica premestila v Krško in Vremsko dolino, bo dalje poučeval od 4. do 15. aprila v Krškem od 16. do 30. aprila v Vremski dolini. Kjer se bodo vršili cepilni tečaji, bodo isti trajali po cel dan. Ta objava naj služi mestu vsakega posebnega naznanila. Predavanja bodo v šolskih poslopih.

Poučni in zabavni del.

Vodnikova nevesta.

(Češki spisal V. Beneš-Třebizsky. — Poslovenil D. P.)

(Dalje.)

Hitela je iz sobe in zapah odrinila; niti za hip ni premišljevala, previdno je zavila liro v predpasnik, kitico pa si vteknila za modrc. Kakor bi trenil, bila je zopet v sobi.

Nad Ripom vstajalo je ravno solnce, in ko bi mogla njega rudeča zarja prodreti skozi zid, rekel bi, da je ona pobarvala Voršilkino lice, ko je sedela na stolu in pregledavala nočni dar.

Kitico postavila je v lonec z vodo in dala v okno med svoje cvetlice. Kaj so bili proti tem cveticam njen rožmarin in nageljček, ki se je tako nedolžno ril okrog lončka in se vzpenjal po kolčku v višino! Takšno morala bi dati Andreju. „Hranim mu jo, dokler ne pride, in o svatbi mu jo pripnem za klobuk“ — šepetala je — in do teh dob naučim se igrati in zapojem mu.

»Vem si ume, muj milej, vem, vem, vem,
Hodná hospodyúknjsem, jsem, jsem, jsem.«

Samo doteknila se je s prsti strun, in one so zopet tako kakor včeraj zabrenkale, in dolgo je to donelo, predno so čarovni glasi lire zamrli. In ko bi Rokos ne poklical Voršilke, in kravice ne mukale po zajutruku, do poludne bila bi tu sedela. Kakor bi trenil skrila je liro pod najspodnje pernice in kakor hitro je le mogla, vrnila se je zopet v sobico, ni se mogla načuditi, kako je bilo vse okusno okrašeno. Tako se je svetil ta les, da je videla v njem samo sebe. —

Samo enkrat ji je prišlo na misel, bi-li ne bilo lepše, da priveže ob liro kamen in jo vrže v vodo; kitico, raztrgala in jo vrgla v vetrove. Toda samo enkrat mislila je na to. Bil je to le nekakev oblak, ki se je jedva pokazal na belem nebu, a že se zopet razpršil.

Saj se Andrej ne bode radi tega jezil. Nikogar za to ni prosila. Saj ji ne bode tako tesno po njem. Razveseli ga s svojim igranjem, ako se vrne v ribarnico.

Ko je oče popoldne odšel k Patku, sedla je Voršilka zopet pod jelše. Danes izšivala je Andreju svatbeni robec, zopet z rudečimi in modrimi nitkami, delo pa ni tako napredovalo, kakor včeraj. Mislila je na tisti dar, toda še bolj na neznanega darovalca, mislila je — mislila, igla padla ji je iz rok in beli robček na kolena.

„Nemara pa ni to on“, zašepetale so njene rudeče ustnice, spomnila se je onega mladeniča s tem črnim, presunljivim očesom — gotovo je bil iz grada in nemara je tudi on včeraj igral? —

Nakrat je porudela, kakor klopčič rudečih nitek, ki se je kotal po travi.

„To ti ne pristoja“, — pravil ji je nekdo, nek notranji glas — „niti očetu nisi o tem pravila in še pregrešila bi se nad tem dobrim, tihim Andrejem. Bi si-li mogla to odpustiti? Pojdem, položim vse pod križ, liro in kitico. Naj igrajo vetrovi na njej, morda privabijo, nekdanjega imetnika — darovatelja.“ — Pohitela je v sobico, vzela kitico iz lončka in liro iz pod pernic. — „Kaj bi si vendar mislil Andrej, ako jemljem od drugega darove, pravila je. Ovila je glavo z robcem, da bi je tako lahko ne poznali, pokropila se z blagoslovljeno vodo in stopila iz veže. —

Pestra kitica začela je itak veneti. Ona, katero je dala Andreju, zelenela je gotovo še vedno za njegovim klobukom.

„Pojdi, belček, danes greš z menoj, kaj ne?“ pravila je Voršilka, a belek skočil je za seženj visoko, da sme spremljati mlado svojo gospodinjo. I tedaj bi ga imela v vzeti s seboj, gotovo bi se ne bil upal tisti gospod k njej.

Jedva je izstopila iz hiše, zaprla od zvonaj okno in zatvorila vrata, oglasili so se za njo koraki, in belek je divje zagodrnjal.

„Boginja Sada, krasno dekle“, ogovoril je prišlec Voršilko.

V tem trenutku zabrenkale so v travi strune, in dalje od hiše ležala je veneča kitica. Voršilka se je prestrašila, kakor bi poleg nje tresnilo, čudo, da se ni zrušila. Naslonila se je ob zid in se vanj uprla.

„Aj, deva je tudi umetnica?“ ozval se je zopet ravno isti glas, droben, sladek. Slišala ga je uže nekoč ribičeva hči pod križem.

„Odpusti deva, da sem te prestrašil, nisem mislil tega storiti. Je-li to dar od vernega druga? Seveda, takšni darovi se skrivajo, kolikor je le mogoče.“

„Gospod“, kriknila je Voršilka, toda dalje ni mogla vsled srama in zadrege.